

Vestre Jakobselv Jeger- og fiskeforening

Styrets sesongevaluering 2021

Innholdsfortegnelse

INNLEDNING.....	3
ØKONOMI.....	3
<i>Kortsalg, system og ny avtale/leverandør.....</i>	5
FANGSTSTATISTIKK.....	5
<i>Midtveisevalueringen.....</i>	6
ELVEDRIFT.....	8
<i>Vakthold.....</i>	8
<i>Fisketrappene.....</i>	9
<i>Fisketellerne.....</i>	9
GJENNOMFØRINGEN AV KORTSALGET.....	10
PUKKELLAKS (PL), DUGNAD, PRESSE, FISKEFELLE I 2023.....	10
<i>Pukkellaks (PL).....</i>	11
<i>Kostnader ved uttak av pukkellaks.....</i>	13
<i>Dugnad.....</i>	13
<i>Presse.....</i>	15
<i>Fiskefelle i 2023.....</i>	15
NESTE ÅRS UTFORDRINGER OG GJØREMÅL.....	16
<i>Hytter.....</i>	16
<i>ATV.....</i>	17
<i>Søppelhåndtering.....</i>	17
<i>Utedo.....</i>	17
<i>Desinfiseringen (VIKON).....</i>	17
<i>Kortsalg, system og ny avtale/leverandør.....</i>	17
<i>Vakthold sesongen 2021.....</i>	18
<i>Dalig leder.....</i>	18
<i>Pukkellaks.....</i>	18
<i>Hjemmeside.....</i>	19
<i>Fisketrapper og fisketellere.....</i>	19
<i>Covid-19.....</i>	20
AVSLUTNING.....	20
LITTERATURLISTE.....	21
<i>Vedlegg nr 1: Rapport til NINA, ved Maja Arnekleiv.....</i>	23
Storflom.....	24
Pukkellaksuttak.....	24
METODE.....	24
LAKSETRAPP FØRSTE FOSSEN.....	24
BÅTKULPEN.....	24
ESPENSEN.....	25
HERMANNKULPEN.....	25
BRUKULPEN.....	26
LAKSKULPEN.....	26
NYKULPEN.....	27
RESULTAT FANGST.....	27
DUGNADSTIMER.....	27
Gyteproper pukkellaks.....	29
HERMANNKULPEN.....	29
NYKULPEN OG SVINGEN.....	29
<i>Vedlegg nr 2: Midtveisevaluering Vestre Jakobselv 25.7.2021.....</i>	29

Innledning

VJJFF hadde gjennomgående for fiskesesongen 2021 et bra gjennomført opplegg for forvaltningen av elven. De målsetninger satt for driften av elven ble gjennomført i all hovedsak. Målsetningene for økonomien, da budsjettert omsetning, ble nådd samt at de fleste gjøremål som daglig leder hadde for drift også ble gjennomført.

Denne evalueringen vil gjennomgå økonomi, herunder driftsbudsjett og omsetningstall. Evalueringen vil også gjennomgå fangststatistikk, elvedrift, gjennomføringen av kortsalget, og avslutningsvis redegjøre for neste års utfordringer og gjøremål.

Økonomi

VJJFF omsatte for 1.556.347 NOK i fiskekort. (per 1.11.2021, noen endringer kan komme før 31.12.2021) Etter at provisjon fra Elveguiden AS er trukket fra, så er beløpet på 1.397.760 NOK.

De viktigste produktgruppene for VJJFF er kortsalget gjennom Team Jakobselv og Lille Chili, Nettsalgskortene, Døgnkort Finnmarkinger og Sesongkort. Disse produktgruppene utgjør hoveddelen av foreningens kortinntekter.

FISKEKORT	NOK
Døgnkort - Team Jakobselv/Døgnkort - Team jakobselv	537680
Døgnkort - Innenbygds/Døgnkort medl. bosatt Finnmark	4500
Døgnkort - Innenbygds/Døgnkort medl. bosatt i Vadsø kommune	8600
Døgnkort - Innenbygds/Døgnkort medl. 16-18 år bosatt u Finnmark/u Norge	120
Døgnkort - Websalg/Standard	464880
Døgnkort - Storstein/Døgnkort Storstein	36400
Døgnkort - Frikort/Frikort	4
Ikke medlem bosatt i Vadsø/Ikke medlem bosatt i Vadsø	12000
Døgnkort - Ungdom U/16 år/Døgnkort u/16 år	52
Døgnkort - Lille Chili/Døgnkort Lille Chili	69160
Døgnkort Finnmarkinger/Døgnkort Finnmarkinger	56400
SESONGKORT	
2021/Medlemspris	366518
2021/Frikort	33
Totalt	1556347

Det er noen avvik mellom regnskap og budsjett. Disse avvikene skyldes i all hovedsak lønn til ansatte og vedlikehold av laksetrapper.

Disse tallene vil ikke fortelle hele sannheten om økonomien for VJJFF, en del poster blir ikke regnet ut før 31.12.21. Alle tallene er heller ikke ført inn pr dags dato. Jeg vil kun kommentere de store avvikene i forhold til budsjettet.

Konto 3200 – Det ble solgt flere fiskekort enn forventet.

Konto 5000 – Avviket skyldes merarbeid for våre ansatte, pga pukkellaks-situasjonen som var i elven denne året.

Konto 6000-6010 – Posten blir ikke regnet ut før 31.12.21

Konto 6540-6560 – VJJFF måtte kjøpe inn en del ekstra utstyr for bekjemping av pukkellaks

Konto 6570 – VJJFF måtte kjøpe inn ekstra bekledning, dykkerdrakter m.m. for bekjemping av pukkellaks-situasjonen.

Konto 6690 – Det ble ikke utført vedlikehold i laksetrappene pga pukkellaks-situasjonen i elva.

Konto 6790 – VJJFF solgte flere fiskekort enn budsjettet, provisjonsutgiftene blir da høyere.

Konto 6495 - Forpaktningsavgift er ikke sendt ut enda, den regningen vil være på ca 544 000 kr. (1.554879 * 0.35)

Konto nr		Regnskap 2021	Budsjett 2021	Avvik
	Driftsinntekter			
3200	Salg Fiskekort	kr 1 554 879,00	kr 1 500 000,00	kr 54 879,00
3900	Annen driftsinntekter	kr 239 370,00	kr 226 000,00	-kr 13 370,00
3910	Medlemskontingent	kr 98 800,00	kr 90 000,00	kr 8 800,00
	Sum driftsinntekter	kr 1 893 049,00	kr 1 816 000,00	kr 77 049,00
	Driftskostnader			
5000	Lønn, styrehonorar	kr 468 250,00	kr 350 000,00	-kr 118 250,00
6000-6010	Avskrivning		kr 55 450,00	-kr 55 450,00
6300	Leie lokale	kr 9 100,00	kr 1 200,00	-kr 7 900,00
6320	Renovasjon	kr 7 064,00	kr 7 000,00	-kr 64,00
6340	Lys og varme	kr 6 764,00	kr 7 500,00	kr 736,00
6490	Leie postboks	kr 1 275,00	kr 1 200,00	-kr 75,00
6495	Forpaktningsavgift		kr 480 000,00	-kr 480 000,00
6540-6560	Verktøy, driftsmaterialer,inv	kr 63 587,00	kr 30 000,00	-kr 33 587,00
6570	Arbeidsklær	kr 50 067,00	kr 16 000,00	-kr 34 067,00
6690	Rep og vedlikehold	kr 25 227,00	kr 326 000,00	kr 300 773,00
6710	Regnskapsføring og gebyr POGO	kr 37 920,00	kr 38 000,00	kr 80,00
6725	Honorar juridisks bistand	kr 4 750,00		-kr 4 750,00
6790	Provisjon Elveguiden/andre	kr 169 269,00	kr 150 000,00	-kr 19 269,00
6800-6860	Kontorrek, lisenser,møter, kurs	kr 5 014,00	kr 4 000,00	-kr 1 014,00
6900	Telefon	kr 12 759,00	kr 10 000,00	-kr 2 759,00
7000-7021	Bilkostn,drivstoff,vedl.hold	kr 18 882,00	kr 20 000,00	kr 1 118,00
7040	Forsikringer ATV (se 7500)	kr 6 837,00	kr 7 500,00	kr 663,00
7090-7321	Bilgodtgj./diett/annONSE/gaver	kr 7 154,00	kr 6 500,00	-kr 654,00
7500	Forsikring	kr 14 747,00	kr 16 000,00	kr 1 253,00
7750	Eiendoms og festeavgift	kr 1 614,00	kr 1 700,00	kr 86,00

7770	Bank og kortgebyr	kr 2 577,00	kr 1 000,00	-kr 1 577,00
7790	Tv kostnad (Canal Digital)			
7795	Kostnader 2016-2018		kr -	
8155-8170	Annen finanskostnad	kr 986,00	kr -	-kr 986,00
	Sum driftskostnader	kr 913 843,00	kr 1 529 050,00	

Kortsalg, system og ny avtale/leverandør

VJJFF innhentet tilbud på kortsalgssystem fra Scanatura og Elvefiske AS.

Styret gikk gjennom tilbudene fra de to leverandørene, og Elvefiske AS hadde de beste vilkårene.

Provisjon på websalg fikk vi forhandlet ned fra 12.5% til 10.0%. Salg av fiskekort i butikk er samme som tidligere, 2.5%.

VJJFF benytter medlemsregister fra Rubic.no. VJJFF er fornøyd med denne løsningen.

FEFO jobber per i dag med å utvikle eget kortsalgssystem. VJJFF er positiv til dette. Arbeidet skal skje i samarbeid med forpakterne og første møte vedrørende dette vil være under forpaktersamlingen i Lakselv i November.

Fangststatistikk

Tallene er tatt fra Fangsrapport.no som er Fylkesmannens fangststatistikk for Jakobselva. Her fremkommer også statistikken fra de andre grunneierne i elven. Disse tallene omtaler kun anadrome arter. Per dags dato har ikke de andre grunneierne meldt inn fangster, men gjestene hos Torbjørn Bernhardsen som har kort gjennom Elveguiden rapporterer på disse kortene.

Avlivet laks:

Fangstrappport for Vestre-Jakobselv, gjenutsatt fisk pr. vald/soner i 2021												
	Laks under 3 kg		Laks 3- 6,9 kg		Laks f.o.m. 7 kg		Sum laks		Sum sjørørret		Sum sjørøye	
	Antall	Vekt	Antal	Vekt	Antal	Vekt	Antall	Vekt	Antall	Vekt	Antall	Vekt
Total	250	498	257	1 081	32	279	539	1 858	2	2	1	1
Stiftelsen Esbensen												
Tiltaksfiske etter pukcellaks												
Torbjørn Bernhardsen												
Vestre Jakobselv JFF	250	498	257	1 081	32	279	539	1 858	2	2	1	1

Gjenutsatt fisk:

Fangstrappport for Vestre-Jakobselv, gjenutsatt fisk pr. vald/soner i 2021						
	Laks under 3	Laks 3- 6,9 kg	Laks f.o.m.	Sum laks	Sum	Sum sjørøye

	kg				7 kg				sjørret			
	Antall	Vekt	Antall	Vekt	Antall	Vekt	Antall	Vekt	Antall	Vekt	Antall	Vekt
Total	250	498	257	1 081	32	279	539	1 858	2	2	1	1
Stiftelsen Esbensen												
Tiltaksfiske etter pukcellaks												
Torbjørn Bernhardsen												
Vestre Jakobselv JFF	250	498	257	1 081	32	279	539	1 858	2	2	1	1

Midtveisevalueringen

MIDTSESONGEVALUERING AV LAKSEFISKET				2021								
240.Z	Vestre Jakob selv				Avtalt evalueringsdato:				25.jul			
					Evaluering i uke				29			
	Gytebestands mål		1919	kg	Dato for innhenting av statistikk:				25.jul			
KUN GRÅ FELT SKAL FYLLES UT												
AVLIVET LAKS					Små laks		Mellomlaks		Storlaks			
					< 3 kg		3,0-6,9 kg		≥ 7,0 kg			
Hvor mange kg er rapportert avlivet ved dato for evaluering?					305,32	kg	282,01	kg	120,6	kg		
Hvor stor del av fangsten tror dere er rapportert?					80	%	80	%	80	%		
Antatt andel hunner pr. vektklasse i avlivet fangst					30		70		55	%		
Estimert mengde avlivet hunnlaks					114,5		246,8		82,9			
KUN GRÅ FELT SKAL FYLLES UT												
GJENUTSATT LAKS					Små laks		Mellomlaks		Storlaks			
					< 3 kg		3,0-6,9 kg		≥ 7,0 kg			
Hvor mange kg er rapportert gjenutsatt ved dato for evaluering					87,25	kg	144,8	kg	38,3	kg		
Hvor stor del av gjenutsatt fisk tror dere er rapportert?					80	%	80	%	80	%		
Antatt andel hunner pr. vektklasse hos gjenutsatt fisk					30		70		55	%		

Estimert mengde gjenutsatt hunnlaks				32,7		126,7		26,3		
RESULTAT				Tidlig år		Normalt år		Seint år		
Forventet gytebestand ved sesongslutt				1 351	k g	1 581	k g	2 263	k g	
Avvik fra gytebestandsmålet				-568	k g	-338	k g	344	k g	
Forventet gytebestand som prosent av gytebestandsmålet				70	%	82	%	118	%	

BEREGNINGER	Små laks	Mello mlaks	Storl aks		Kommentarer
Antatt fangstrate	60	50	40	%	Inkluderer gjenutsatt fisk
Tidlig år					
Samlet fangst av hunnlaks ved evaluering	147	373	109	k g	
Prosent tatt tidlig år ved dato for evaluering	56	60	65	%	Basert på tidligere års fangststatistikk
Samlet fangst av hunnlaks ved sesongslutt	263	617	167	k g	
Totalinnsig av hunnlaks til elv	438	1235	417	k g	Hvor mye hunnlaks som kommer opp i elva i løpet av sesongen
Mengde avlivet hunnlaks ved sesongslutt	204	408	127	k g	
Størrelse på gytebestand	234	827	290	k g	
Normalår					
Samlet fangst av hunnlaks ved evaluering	147	373	109	k g	
Prosent vanligvis tatt ved dato for evaluering	46	53	53	%	Basert på tidligere års fangststatistikk
Samlet fangst av hunnlaks ved sesongslutt	318	702	206	k g	
Totalinnsig av hunnlaks til elv	531	1403	515	k g	Hvor mye hunnlaks som kommer opp i elva i løpet av sesongen
Mengde avlivet hunnlaks ved sesongslutt	248	464	156	k g	
Størrelse på gytebestand	283	940	358	k g	
Seint år					
Samlet fangst av hunnlaks ved evaluering	147	373	109	k g	
Prosent tatt seint år ved dato for evaluering	27	38	41	%	Basert på tidligere års fangststatistikk
Samlet fangst av hunnlaks ved sesongslutt	547	983	264	k g	

Totalinnsig av hunnlaks til elv	912	1966	661	k g	Hvor mye hunnlaks som kommer opp i elva i løpet av sesongen
Mengde avlivet hunnlaks ved sesongslutt	426	650	201	k g	
Størrelse på gytebestand	487	1317	460	k g	

Resultatet fra denne beregningen viser at Jakobselva ligger godt innenfor gytebestandsmålene, selv om avvikene fra normal år er vesentlig. Det ble derfor ikke iverksatt tiltak i elven for å redusere uttaket av fisk sesongen 2021. Naturtjenester i Nord og våre elvevakter og daglig leder gjorde hyppige tellinger underveis i sesongen og tellingene viser at det sto akseptable antall laks i flere av kulpene under 1. fossen. Nærmere vurderinger for tiltakene i elven er å lese i vedlegg 2.

Elvedrift

Styret besluttet å ansette daglig leder i 20% på årskontrakt, to fiskevakter i 100% gjennom hele fiskesesongen og tre til å røkte fiskefeller og jobbe med pukkellaksuttak i en måned.

Daglig leder har driftet kortsalget, sesongforberedelsene, alt av rapporteringer og andre oppgaver tilknyttet driften av elva. I tillegg til dette har daglig leder jobbet med overvåkning av elven, dykking og deltatt på flere møter i regi av NINA, FEFO, TF (Tana forvaltning) m.fl. Daglig leder har hatt en rekke intervjuer med ulike medier lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Arbeidsmengden for daglig leder denne sesongen har vært langt utover de 20% som er daglig leders stillingshjemmel. Dette har blitt utbetalt i form av overtid.

Vakthold

Styret ansatte to nye fiskevakter etter utlysning. Søker tilfanget til elven var svært bra og styret er imponert over den jobben våre elvevakter har gjort for oss denne sesongen. Kompetansen begge vaktene har tatt med seg til foreningen og delt med oss har vært avgjørende for årets elvedrift og har gitt foreningen gode kunnskaper for videre drift. Arbeidet til vaktene har vært administrert av daglig leder og styret mener vi har kommet godt i mål med de gjøremål som var planlagt for denne sesongen.

Denne sesongen har også vært svært arbeidskrevende for vaktene som har gjort en stor innsats med uttak av pukkellaks, planlegning, registrering, dykking m.v. Dette har medført at man har gått utover avtalt timebruk per måned. Dette har foreningen kompensert med utbetaling av overtid. Videre har vaktholdet blitt gjennomført av frivillige vakter i alt 10 stk, som har gjort en god jobb for elva og foreningen. De har bidratt med uttak av pukkellaks og gjort en svært stor jobb for oss i tilknytning til dette. Styret vil derfor takke alle som har vært i organisert jobb hos VJJFF for innsatsen og for det gode resultatet etter endt sesong.

Fisketrappene

Fisketrappene fungerte godt gjennom hele sesongen. Støttemuren i Tredjefossen har fungert godt og tålt to voldsomme vårflokker. Fisketrappene trenger vedlikehold, særlig gjelder dette veggene i kummene i tredjefossen, samt at det er en del stor stein og grus i de øvre trappene som bør fjernes. Tiltak omtales under overskriften "Neste års utfordringer og gjøremål". Etter flommen raste det ut svært mye stor stein i innløpet til fisketrappen i Førstefossen. Mesteparten av dette ble fjernet. Fiskevaktene festet øyebolter i steinblokkene og Yngve B. Harila AS heiste dem opp fra elva. Dette er noe Yngve B Harila AS har gode erfaringer med og etter to runder, var de fleste steinblokkene borte. Likevel er det fortsatt en del stein som bør fjernes og det er en svært stor fjellhulle som enkelt

Fisketellerne

Fisketellerne er gamle, men fungerer delvis. Utfordringene med tellerne er at de ikke teller korrekt. Dette slår seg ut på to forskjellige måter:

1. Det går ca 6-7 sekunder mellom hver gang det registreres fisk gjennom telleren. Går fisken raskere gjennom telleren enn hva telleren rekke å registrere, vil ikke alle fiskene telles.
2. Går det flere fisk samtidig, vil ikke disse fiskene registreres i telleren. Dette fører til at resultatet fra fisketellerne ikke gir korrekt antall laks som passerer trappene. Videre er mekanismen som registrerer gjennomgangen noe ustabil. Daglig leders erfaring fra i år, er at måten mekanismen kan ha vært innstilt tidligere, har gjort at en del smålaks ikke har blitt registrert. Det er derfor sannsynlig at man har hatt et for lavt antall registreringer på grunn av dette tidligere år. Summen av disse svakhetene gjør at tallene fra tellerne er høyst usikre.

Fisketelleren i Førstefossen ble fjernet store deler av sesongen på grunn av at fisketrappen ble brukt som fiskefelle. Telleren i Tredjefossen ble montert medio juli, etter en del modifisering for montering.

Vakthyttene

Vakthyttene til VJJFF er i ulik forfatning.

Vakthytten i Djupholla ble brukt av vaktene og per i dag er det ikke noen tilbakemeldinger på hvordan hytten har fungert. Gamlehytten i Djupholla ble revet denne sesongen, og plassen rundt hytta er ryddet og hytten fjernet vekk. Jobben ble utført av daglig leder, vakter og med god dugnadsinnsats. Det er ikke gjort utbedringer på hytten som er i Djupholla, jf Sesongevalueringen 2020: *"Det må også gjøres tiltak på eksisterende hytte. Her trenger det fukt gjennom hjørnene på veggen. Her bør ulike tiltak vurderes. Videre er det også formålstjenlig å flytte den nye til hvor den gamle hytten står. Dette vil gjøre at hytten er mer funksjonell mtp oppsyn opp over elvedalen. Denne hytten trenger også ved til fyring neste år."* Dette har ikke blitt utredet eller blitt gjort denne sesongen og bør tas opp til vurdering kommende sesong.

Utfordringene med vakthytta i Vakthyttekulpen står også ved lag, se kap: Neste års utfordringer og gjøremål.

I evalueringen for 2020 skrev styret dette: *"Det er observert røyskatt på saltaksloftet i hytten. Foreningen har engasjert sine beste jegere på området, men ingen av disse jegerne har klart å felle/fange inntrengeren"*. Dette er også status per i dag hva angår røyskatt i hytta. Hytta ble benyttet under sesongen, dog ikke i samme utstrekning som tidligere, og hytta er nå klargjort for vinter. Det er tatt opp ca 20 sekker ved til hytta.

ATV'ene til foreningen har hatt sitt årlige vedlikehold, samt at begge syklene har måttet ha reparasjoner. Den eldste sykkelen ble besluttet byttet ut etter vedtak i medlemsmøte og foreningen har kjøpt inn en sekshjuling i erstatning.

Gjennomføringen av kortsalget

Kortsalget ble gjennomført som forventet. Tilbakemeldingene fra våre samarbeidspartnere er at systemet har fungert godt og vi har hatt få problemer underveis.

Styret satte ned et utvalg som gjennomgikk kontraktene til reiselivsbedriftene og grunneier i Storsteinen. Alle kontraktene ble resignert med noen endringer, jf ankesaken i departementet i 2020. Endringene er at bedriftene har kontrakt med oss ut forpakkingsavtalen med FEFO. Dette skaper større forutsigbarhet for oss og bedriftene. Kortsalget åpner på nett 1. mai og bedriftene skal ha solgt sine kort innen denne dato, hvor kort til overs legges ut for nettsalg. Bedriftene fikk denne sesongen også beholde kortene ut sesongen på grunn av usikkerheten knyttet til COVID-19.

Pukkellaks (PL), dugnad, presse, fiskefelle i 2023

VJJFF har gjennom de siste årene samlet kunnskap, deltatt på kurs og konferanser for å bedre forstå utfordringene og biologien til pukkellaksen (PL). Erfaringer fra 2019 ble dokumentert og utfordringene tilknyttet uttaket i 2021 ble kartlagt. Styret i VJJFF skrev følgende i sesongevalueringen for 2020:

"Fagfolk forventer at også 2021 vil være et år med mye innsig av pukkellaks i Øst-Finnmark og Vestre Jakobselv. Mest sannsynlig mer enn tidligere, da produksjonen i elva også i 2019 var veldig vellykket (ref. elfiske av smolt april 2020).

Innsiget i Vestre Jakobselv er forventet ca. 1. juli. Denne datoen har en differanse på 3-4 dager avhengig av temperaturen i elva. I dette tidsrommet bør man overvåke elva jevnlig med dykking og annen observasjon. VJJFF har kjøpt inn nytt utstyr for å fiske pukkellaks, herunder garn, harpuner, våtdrakter og blylodd for draktene.

Utfordringer:

Erfaringsmessig (17. juli og 19. juli) vil de første «vøene» stille seg fra Nykulpen og videre nedover langs «Muren» og langs gress-sletta. Innsiget vil vare til ca. 1. august og vannstanden vil minke underveis. Pukkellaksen vil med stor sannsynlighet etablere seg i vassdraget helt opp til 2. fossen. Pukkellaksen gyter i Vestre Jakobselv ca. 8 august og VJJFF har ca. 1 måned på å ta ut så mye fisk som mulig.

Forslag til tiltak:

Fra «Fugleburet» og ned vil det være lurt å gjøre første uttak med garn. I 2019 hadde vi stor suksess med dette. Det ble brukt to garn. Et stågarn i nedre del og et drivgarn som

føres sammen ned til stågarnet. Dykkere er viktig å ha i dette arbeidet for å koordinere og se resultatet av garnfisket.

Vi har med tiden erfart noen gode plasser for uttak med garn. Båtkulpen, Hermann og Evjen har vært gode plasser fordi det ikke står mye atlanterhavslaks her i denne perioden. Harpunering kan også være en effektiv metode. Dette krever trening, samt at du må være god i vannet. Her kan en dykker også ta ut flere hundre individer i løpet av en sesong.

Alle disse tiltakene må planlegges, og man må ta høyde for at det vil kreve stor grad av dugnadsinnsats. Videre er det også mulig å søke støtte til ulike tiltak for uttak og overvåking av pukkellaks."

VJJFF gjorde en rekke tiltak med bakgrunn i denne evalueringen. Foreningen kjøpte inn garn, kamerautstyr og fordelte arbeidsoppgaver i forkant av sesongen. Det ble investert i ekstra dykkerutstyr og man skaffet ekstra bly og flytetelner (garntau). Styret ansatte to vakter fra 1. juni, som jobbet ut sesongen. En av vaktene skulle ha særlig ansvar for organiseringen av uttaket, registrering, loggføring, føring av statistikk og overvåkingen av vassdraget. Den andre vakten skulle organisere vaktholdet i elven.

Vi søkte Miljøverndirektoratet om 126.000 NOK støtte til arbeidet og fikk tildelt 100.000 NOK. Pengene skulle gå til å dekke 80.000 av fiskevaktlønnen, øvrige skulle gå til utstyr for uttak.

Statsforvalteren skaffet nødvendig tillatelse til å fangste med garn og harpun i Vassdraget og FEFO godkjente også et uttak basert på garn.

Første uttak av PL ble gjennomført 3. juli. Dette var som forventet. Man forventet de første "vøene" med pukkellaks om lag fjorten dager senere, dette stemte ikke da mengden PL var svært mye større enn forventet. Vi estimerte at PL vil befinne seg fra brakkvannet i vassdraget til Andrefossen. Dette stemte også, og vi anslår at om lag 600 til 1000 PL gikk gjennom fisketrappen i Førstefossen.

Vi skriver i 2020 at fagfolk forventer et større innsig i elven enn tidligere registret. Økt innsig var dermed forventet, men VJJFF forventet ikke denne mengden fisk som kom, noe som gjorde at planlagte tiltak var underdimensjonerte. Man estimerte at om lag 5 til 6 tusen PL ville forsøke å komme opp i elven, ved endt sesong anslår vi at om lag 15 til 20 tusen PL forsøkte å ta seg opp vassdraget.

Pukkellaks (PL)

42 PL innrapportert på e-post. Under fritt fiske i juli etter PL.

VIDAR

Dato	Sted	Antall hun	Antall han	Totalt antall fanget og slaktet	Antall skjellp røver	Antall fettfinn eprøver	Skade r/lus	Dykking (ja/nei)	Fangst metode	Ansvarlig
03.07.21	Hermannkulpen	136	126	262	50	50	Ingen å se	Ja	Garn	Åsen/ Arnekleiv
04.07.21	Første fossen	13	7	20				Nei	Håv	Vidar

										Isaksen
05.07.21	Første fossen	21	17	38				Nei	Håv	Tom Åsen
05.07.21	Hermannkulpen	107	99	206				Ja	Garn	Tom Åsen
05.07.21	Første fossen	4	1	5				Nei	Håv	Vidar Isaksen
06.07.21	Første fossen			221				Nei	Håv	Åsen/Arnek leiv
07.07.21	Første fossen + Hermannskulpen			360				Nei	Fiskefe lle/Håv	Åsen/Arnek leiv
08.07.21	Første fossen + Hermannskulpen			1155				Nei	Fiskefe lle/Håv	Vidar Isaksen
09.07.21	Første fossen + Hermannskulpen			1134				Nei	Fiskefe lle/Håv	Åsen/Arnek leiv
10.07.21	Første fossen + Hermannskulpen			67				Nei	Fiskefe lle/Håv	Åsen/Arnek leiv
11.07.21	Hermannkulpen			9				Nei	Fiskefe lle	Åsen/Arnekleiv
12.07.21	Første fossen + Hermannskulpen			861				Ja	Fiskefe lle/Garn	Åsen/Isaksen
13.07.21	Hermannkulpen + Nykulpen			901				Ja	Fiskefe lle/Not	Åsen/Arnek leiv
14.07.21	Første fossen + Hermannskulpen + Båtkulpen			385				Ja	Fiskefe lle/Håv/Garn	Åsen/MArnekleiv
15.07.21	Første fossen + Hermannkulpen			891				Ja	Fiskefe lle/Håv	Arnekleiv/Isaksen
16.07.21	Hermannkulpen			7				Nei	Fiskefe lle	Odd
20.07.21	Hermannkulpen			389				Ja	Garn	Åsen/MArnekleiv
21.07.21	Hermannkulpen			34				Nei	Fiskefe lle	Odd
22.07.21	Hermannkulpen			1				Nei	Fiskefe lle	Odd
25.07.21	Espensenkulpen			384				Ja	Garn	Tom Åsen
27.07.21	Båtkulpen			472				Ja	Garn	Tom Åsen
28.07.21	Første fossen			63				Nei	Håv	Maja Arnekleiv
29.07.21	Første fossen			35				Nei	Håv	Odd Lehto
01.08.21	Espensenkulpen			384				Ja	Garn	Tom Åsen
02.08.21	Første fossen			90				Nei	Håv	Åsen/Arnek leiv
03.08.21	Første fossen			82				Nei	Håv	Åsen/Arnek leiv
05.08.21	Første fossen			100				Nei	Håv	Åsen/Arnek leiv

06.08.21	Første fossen			50				Nei	Håv	Tom Åsen
07.08.21	Første fossen (216) + Hermannkulpen (115)			331				Nei	Garn/Håv	Tom Åsen
08.08.21	Første fossen (100) + Hermannkulpen (93)			193				Nei	Garn/Håv	Tom Åsen
09.08.21	Første fossen (30) + Hermannkulpen (117)			147				Nei	Garn / Håv	Isaksen/Pedersen
10.08.21	Første fossen (80) + Hermannkulpen (52)			132				Nei	Garn/Håv	Åsen/Arnekleiv
11.08.21	Første fossen (11) + Hermannkulpen (62)			73				Nei	Garn/Håv	Åsen/Arnekleiv
12.08.21	Laksekulpen			258				Nei	Garn	Tom Åsen
15.08.21	Laksekulpen			146				Nei	Garn	Maja Arnekleiv
Sum		281	250	9886	50	50				

Kostnader ved uttak av pukkellaks

VJJFF har hatt store utgifter forbundet med uttaket av pukkellaks. VJJFF har ført et eget prosjektrekningskap på utgiftene tilknyttet uttaksjobben og avsluttet prosjektrekningskap viser at VJJFF har brukt 456.012 NOK totalt på uttaket. Hvorav 377.575 har gått til lønn til mannskaper, fiskevakter og ekstra innleide mannskaper til drift av feller m.m og vi har brukt 78.449 NOK på utstyr og andre utgifter tilknyttet uttaket. VJJFF har derfor bedt Miljødirektoratet om å dekke 356.024 NOK av utgiftene. VJJFF har allerede fått utbetalt 100.000 NOK etter søknad fra Miljødirektoratet. Søknaden ble sendt til FEFO og er videre sendt fram dem til direktoratet, hvor den nå er til behandling.

Dugnad

Fra 3.juli til 15.august 2021 er det nedlagt 2377 dugnadstimer kun i forbindelse med uttak av pukkellaks i Jakobselva. Det ble innkalt til 34 dugnadsøker i perioden, og det deltok mellom 3 og 40 personer hver gang. Omregnet i beløp ved 300 kr pr dugnadstime, utgjør dette en verdi på kr 713 000,-. Dugnadsarbeidet har primært bestått i uttak ved bruk av garn og håv, eller fangst i fiskefelle/laksetrapp. Den enorme innsatsen som våre medlemmer og sympatisører, lokalbefolkning og turister har nedlagt i bekjempelsen av pukkellaksen, er intet annet enn imponerende! Det store engasjementet viser den betydningen Jakobselva har, både for lokale og

tilreisende, og vi setter umåtelig pris på den jobben som er gjort. Uten dugnadsbidraget hadde fremtidsutsikten for Jakobselva sannsynligvis sett helt annerledes ut enn det gjør idag.

Fiskeplasser:

BK	Båtkulpen
ES	Espensen
FF	Fiskefelle
HM	Hermannkulpen
LA	Laksekulpen
LT	Laksetrapp
NY	Nykulpen

Prosjekt:					
Dato	Navn/ antall	Timer	Dugnadstim er totalt/dag	Sted	Metode
03.jul	12	8	96	HM	Garn
04.jul	6	2	12	LT	Håv
05.jul	25	9	225	LT/HM	Garn/Håv
06.jul	15	5	75	LT	Håv
07.jul	20	6	120	FF/HM	Fiskefelle/Håv
08.jul	25	8	200	FF/HM	Fiskefelle/Håv
09.jul	30	5	150	FF/HM	Fiskefelle/Håv
10.jul	5	4	20	FF/HM	Fiskefelle/Håv
11.jul	3	5	15	HM	Fiskefelle + dykking
12.jul	30	8	240	FF/FT/H M	Fiskefelle/Håv/Garn
13.jul	20	5	100	HM/LT/ NY	Fiskefelle/Håv/Not
14.jul	40	7	280	FF/HM/ BK	Fiskefelle/Håv/Garn
15.jul	30	3	90	FF/HM	Fiskefelle/Håv
16.jul	2	2	4	FF	Fiskefelle
20.jul	25	5	125	HM	Garn + dykking
21.jul	3	2	6	FF	Fiskefelle
23.jul	4	5	20	FF	Fiskefelle + forberedelse av garn
25.jul	25	8	200	ES	Garn + dykking
27.jul	20	6	120	BK	Garn
28.jul	5	4	20	FF/LT	Fiskefelle/Håv
29.jul	1	4	4	LT	Håv
31.jul	3	3	9		Drivtelling
01.aug	30	3	90	ES	Garn
02.aug	3	4	12	LT	Håv

03.aug	3	4	12	LT	Håv
05.aug	3	5	15	LT	Håv + dykking
06.aug	4	1	4	LT	Håv
07.aug	3	3	9	LT/HM	Håv/Garn
08.aug	3	3	9	LT/HM	Håv/Garn
09.aug	5	5	25	LT/HM	Håv/Garn
10.aug	7	5	35	LT/HM	Håv/Garn + dykking
11.aug	2	3	6	LT	Håv
12.aug	3	3	9	LA	Håv
15.aug	5	4	20	LA	Håv
Sum	420	157	2377		
Estimert	713100				
dugnadskostnad:	NOK				

Presse

VJJFF har hatt bred pressedekning under årets sesong. Dette er da selvsagt knyttet opp mot uttak av pukkellaks. Elva har vært omtalt i riksmidier flere ganger, lokale medier og også internasjonale medier. Dette mener styret har vært verdifullt for å sikre at jobben med å hindre en utbredelse av pukkellaksen i våre farvann kommer på dagsorden og at styresmakter da har fokus og kommer med tiltak.

Fiskefelle i 2023

Med bakgrunn i årets formidable dugnadsinnsats og forventning om enda større innsig av pukkellaks, er det etter styrets mening nødvending med en effektiv fangstløsning i flomålet i vassdraget. Det er satt av midler i statsbudsjettet til dette formålet - om lag 15 millioner til elver i Øst-Finnmark. Man har forespeilet at man med disse midlene kan sette ut skilleristfeller i en del vassdrag. Utraget fra meldingen skriver miljødirektoratet følgende: *"Når det gjelder metoder for fangst er flyteristfelle nær flomålet i elva ansett som den beste uttaksmetoden for de fleste elvene. Fiske med garn, not eller ruser langt nede i elva, drivgarn eller kastenot og harpunering er også aktuelle metoder. Det anbefales at det nedsettes en nasjonal kompetansegruppe for bekjempelse av pukkellaks. Dette vil sikre at tiltak og uttak i de ulike elvene bygger på den samlede erfaringen for utfisking."* (Miljødirektoratet 2021 s2) Imidlertid skriver NINA og Statsforvalteren i Troms og Finnmark følgende i forslaget til handlingsplan mot pukkellaks: *"I Vestre Jakobselv kan pukkellaksen effektivt tas ut med garn nedstrøms trappa/Førstefossen, (...). Garn egner seg best i elver der pukkellaks samles i bestemte områder, helst så nær flomålet som mulig, med liten innblanding av stedegne fisk."* (Miljødirektoratet 2021 s 19). Styret er enig i at dette er en effektiv fangstmetode, men det er ikke kostnads- og ressurseffektivt, i tillegg vil stort innsig av pukkellaks i sone 1 medføre et betydelig inntektsbortfall i tap av kortinntekter for foreningen de år pukkellaksen vandrer opp i elven jf kapt. Dugnad. Garnfiske krever enormt mye mannskap for at det skal gjøres forsvarlig med tanke på å skåne hjemmehørende fiskearter. Det krever svært mye administrativt i form av registreringer, logistikk-løsninger og det er til dels også skadelig for vegetasjonen langs elven. Styret vil ikke anbefale bruken av for eksempel fiskefellen i Førstefossen til uttak, da fjerningen av fisken fra fellene er forbundet med stor risiko for fallskader og andre skader under arbeidet med uttak. Styret mener derfor at det eneste langsiktige og rasjonelle løsningen for Vestre Jakobselv er et effektivt fangstsystem/fiskefelle i flomålet

av vassdraget. Garnuttak og notuttak vil koste om lag 5,5 millioner kr i en tiårsperiode (basert på dugnadstimer og regnskapstall for 2021), derfor vil en fiskefelle være en langt rimeligere økonomisk løsning for vassdraget i samme periode. Fiskefelle vil også være mer effektivt og rasjonelt enn hva garn- og notfiske, basert på våre erfaringer fra årets pukkellaksuttak. Her støtter vi NINA og Statsforvalteren i Troms og Finnmark når de skriver at *"den beste løsningen i de fleste elvene i Øst-Finnmark vil være at uttak skjer med flyteristfelle som installeres langt ned i elvene før pukkellakssesongen starter (juni/juli) og tas ned etter sesongen (ultimo august). Kostnad for installasjon av flyteristfelle i elver av den størrelsen som er aktuell i elvene i Øst-Finnmark er anslagsvis NOK 0,5-1 million per elv"* (Miljødirektoratet 2021 s 21). Det vil i også gjelde for Vestre Jakobselv på samme måte som for andre elver som munner ut i Varangerfjorden.

Valget av feller for Vestre Jakobselv bør utredes grundig. Tilbakemeldingene fra Naturtjenester i Nord, er at flyteristfeller ikke er egnet til å stoppe pukkellaksen, pga felles utforming og pukkellaksens anatomi. Man mener at laksen er så vidt smal at det lett kan passere sperringene. NINA og Statsforvalteren i Troms og Finnmark beskriver fellens egenskaper i utredningen, hvor de beskriver hvordan denne fellen må tilpasses pukkellaksen (Miljødirektoratet 2021 s 18). Styret ønsker derfor å nedsette et eget utvalg som jobber med sikte på å få etablert fellesystem i vassdraget innen sesongen 2023. Styret mener dette arbeidet bør gjøres i nært samarbeid med FEFO, Statsforvalteren, Naturtjenester i Nord, NVE og NINA.

Det skal nedsettes en Nasjonal kompetansegruppe av Miljødirektoratet og det signaliseres at jobben skal ledes av Statsforvalteren i Troms og Finnmark. Det er ønskelig fra VJJFF at det også nedsettes en referansegruppe som kan gi råd og innspill til kompetansegruppen. Styret ønsker at VJJFF er representert i en slik referansegruppe til framtidig nasjonal kompetansegruppe. Vi mener det vil være viktig for foreningen å kunne få, men også dele kompetansen i jobben med pukkellaksen. Det er signalisert at jobben skal ledes av Statsforvalteren i Troms og Finnmark noe VJJFF mener er svært positivt.

VJJFF har vært til stede på forpaktorsamlingen som ble avholdt i november i Lakselv. Temaene for møtet var PL, men også andre forberedelser for FEFO og forpakterne. Dette var svært nyttig og mange gode erfaringer ble delt av de andre forpakterne i Finnmark. FEFO har også i etterkant av møtet ønsket at VJJFF kommer med tilbakemelding på hvordan neste uttak skal organiseres og da med spesielt fokus på håndteringen av fisken. Styreleder mener at denne dialogen med FEFO bør gjøres operativt gjennom eget utvalg som jobber med feller m.m.

Neste års utfordringer og gjøremål

Dette kapitlet omhandler faste gjøremål og identifiserte utfordringer per dags dato for VJJFF.

Hytter

Hytten i Goibeski trenger ved og må få kartlagt eventuelle skader på hytten grunnet røyskattinntrengeren. Det må gjøres utbedringer som sikrer at ikke inntrengere

kommer inn for framtiden. Foreningen må i denne anledning også avklare hva forsikringen dekker av eventuelle utbedringer.

Hytten i Djupholla kommer det fukt gjennom hjørnene på veggen. Her bør ulike tiltak vurderes. Videre er det også formålstjenlig å flytte den nye til hvor den gamle hytten står. Dette vil gjøre at hytten er mer funksjonell mtp oppsyn opp over elvedalen. Denne hytten trenger også ved til fyring neste år.

Hytten i Vakthyttekulpen. Denne bør man vurdere om man river, gjøres om til gapahuk o.l, eller setter i stand. Per i dag brukes ikke denne hytten av vaktene.

Hytten i Brokulpen har blitt mer funksjonell slik den er innredet i dag. Hytta bør vedlikeholdes, males med mer. Det bør gjøres en egen vurdering av fremtidig bruk av hytten og tiltak tilknyttet. Vegetasjonen rundt hytten burde vært fjernet og blitt erstattet med grus slik at man kan utnytte arealene bedre rundt hytten i sesongen.

ATV

VJJFF har per i dag to ATVer. Dette er nok til å dekke foreningens behov for kjøretøy.

Utfordring: VJJFF har reinvestert i ny sekshjuling, og har per i dag god kapasitet. Foreningen har to ATV-hengere, men det er kun den ene som er operativ. Den andre hengeren må repareres. Bilhengeren må vedlikeholdes. Platene på lasteplanet i hengeren er ødelagt og det er kontaktfeil i lysene.

Søppelhåndtering

Det bør vurderes hvor mange søppeldunker som det er behov for og regler for hva man kan kaste i dem. Dette for å lette arbeidsmengden med tømming.

Utedo

VJJFF har et utedo som ikke er tatt i bruk ved hytten i Brokulpen. Dette doet kan flyttes høyrere opp i elva, for eksempel til Aldonen, hvor det er stor trafikk.

Desinfiseringen (VIKON)

VJJFF bør kjøpe inn VIKON om lageret ikke er tilstrekkelig for ny sesong.

Kortsalg, system og ny avtale/leverandør

Daglig leder har med Elveguiden hatt samtaler om en fiskevakt-app som gjør det mulig å sjekke fiskekort uten at man har nettilgang. Dette vil være til stor hjelp for fiskevakter som ønsker å sjekke opp kort på steder hvor det ikke er dekning.

FEFO jobber per i dag med å utvikle eget kortsalgssystem. VJJFF er positive til dette. Arbeidet skal skje i samarbeids med forpakterne og første møte vedrørende dette vil være under forpaktorsamlingen i Lakselv i november.

Kortsalget for 2022 bør gjennomføres i henhold til de nye avtalene som er inngått med salgsstedene og at man avventer corona-situasjonen også for sesongen 2022, mtp innmeldingen av ubenyttede kort for reiselivsbedriftene.

Vakthold sesongen 2021

VJJFF har etter 2021-sesongen sett hvilke behov elva har for vakthold og hva som er fordelaktig kompetanse for vaktene å ha.

VJJFF bør ha to elvevakter og 10 frivillige. De betalte vaktene bør kunne dykke i elven, ha gode kommunikasjonsevner skriftlig og muntlig, ha grunnleggende IT-kompetanse, samt kunne organisere vaktarbeidet for de frivillige vaktene. Videre bør vaktene også ha kompetanse om elveforvaltning, herunder gjennomføring av overvåkningsfiske og uttak av pukkellaks, og gjøre andre vurderinger av driften i løpet av sesongen. Det er viktig at vaktene tar egne initiativ og kan gjøre forefallende vedlikehold når det måtte oppstå.

Utfordring: VJJFF må ansette vakter sesongen 2022. Derfor bør foreningen tidligst mulig søke etter en vakt som kan jobbe hele sesongen og en vakt for juli og august. Fortsatt er det slik at det ikke er behov for fulltidsvakt i juni og man bør tilpasse timebruken til dette.

Daglig leder

VJJFF har per i dag en daglig leder ansatt på årskontrakt i 20%. Daglig leders jobb er å sørge for at foreningen driftes i henhold til styrets vilje.

Utfordring: VJJFF ansette ny daglig leder etter sesongen 2021. Stillingen ble utlyst og vi fikk inn to søkere. Vi ansatte Vidar Isaksen, og styret mener at de anbefalinger og ønsker som styret vurderte som nødvendig jf. Evaluering for fiskesesongen 2020, har man oppnådd på en særdeles god måte for inneværende sesong. Styret mente i 2020 følgende: "det bør vurderes om stillingen kan økes til mer enn 20% for å sikre flere søkere", styret valgte å øke årslønnen, ikke stillingsprosenten. Utfordringen er likevel at stillingsprosenten er for liten for arbeidsmengden som kreves i en sesong med ulike utfordringer. For sesongen 2020, var det coronatiltak, årets sesong var det pukkellaksforvaltningen som i all hovedsak utgjorde den økte arbeidsmengden. Det er derfor etter to års driftserfaring naturlig å trekke en konklusjon som taler for at stillingsprosenten ikke dekker uforutsette oppgaver og større endringer i forpaktningsoppgaven til VJJFF. Det må derfor avgjøres om man skal øke stillingsprosenten for å kunne dekke dette bedre inn, uten at man samtidig øker dagens arbeidsoppgaver for daglig leder.

Pukkellaks

Utfordringer: Styret mener det er behov for å etablere en permanent fiskefelle i Vestre Jakobselv. Erfaringene fra årets sesong tilsier at vi ikke kan fortsette, eller belage uttaket av pukkellaks på dugnad og ved bruk av elvevakter. Man må for sesongen 2023 ha på plass et fangstanlegg som krever langt mindre ressurser enn dagens fangstmetoder. For sesongen 2022 bør man fortsette overvåkingen av elven i samarbeid med NINA og myndighetene og man bør øremerke ressurser til dette arbeidet i 2022. Videre mener styret at man må etablere et eget utvalg som legger fram løsning på

fiskefelle/fangstanlegg i vassdraget for årsmøtet eller medlemsmøte i VJJFF. Lykkes det ikke for VJJFF å etablere fangstanlegg i vassdraget, må man i samarbeid med myndighetene sikre inntektsbortfallet fra fiskekortsalget og sikre tilstrekkelige ressurser til å drive uttak med lønnet mannskap.

Forslag til tiltak:

Det bør utnevnes et eget utvalg for å jobbe med etableringen av fangstanlegg/fiskefelle i vassdraget. Utvalget bør bestå av daglig leder, et styremedlem, kompetente medlemmer på vannføring, pukcellaks og logistikk løsninger for uttak og avhending. Utvalget bør også ha kontakt med andre elver i Varanger som jobber med det samme, samt FEFO, NINA, Statsforvalteren i Troms og Finnmark, NVE, Vadsø kommune og Naturtjenester i Nord. Utvalget rapporterer til styret og investeringsbeslutninger, samt vedtak om etablering av anlegg legges fram for medlemsmøte for beslutning.

For sesongen 2022 bør det avsettes ressurser til å fortsette overvåkingen av elven og drive kartlegging. Det bør være en av oppgavene til betalt elvevakt.

Hjemmeside

VJJFF har pr i dag en hjemmeside som driftes av daglig leder. Hjemmesiden er godt besøkt og gir medlemmer og andre god informasjon om elva og foreningen.

Utfordring: Hjemmesiden ble erstattet i år og har fått ny profil og mulighet for backup, jf utfordringer i 2020: *"Hjemmesiden må erstattes, da plattformen ikke lengre kan oppdateres"*. Per i dag er det ikke identifisert utfordringer med nettsiden. Møteprotokoller bør ilar neste år legges tilgjengelig for medlemmene på hjemmesiden.

Fisketrapper og fisketellere

VJJFF har behov for vedlikehold av fisketrappene. Utfordringene er beskrevet i tidligere styresaker og sesongevaluering 2020. VJJFF søkte om støtte fra FEFO til utbedring av fisketrappene i Tredjefossen. Støtten ble innvilget, men tiltaket er ikke gjennomført. Styreleder vurderte muligheten for å få gjennomført en større dugnad i å gjennomføre prosjektet ikke ville være reelt og har i brev til FEFO bedt om at støtten overføres neste år. Dette har FEFO støttet og VJJFF kan derfor gjennomføre prosjektet neste år.

Videre bør de andre fisketrappene utbedres påfølgende år. Det vurderes ikke som reelt kapasitetsmessig å gjennomføre flere fisketrappesprosjekter samme år.

Man ønsket i 2020 følgende: *"Det er et ønske fra daglig leder om å få på plass et samarbeid med myndighetene hvor man filmer laksen i fisketrappene. Dette er gjort i andre elver. Utover dette vil det ikke være nødvendig å investere i nye fisketellere, med mindre det finnes systemer som lett kan monteres i fisketrappene og som også teller vesentlig bedre enn de foreningen har i dag."* Dette er ikke fulgt opp inneværende sesong og styret vil vurdere om man skal sette i gang et slikt arbeid for 2022.

Covid-19

Restriksjonene som følge av Covid-19 er pr dags dato opphevet. VJJFF gikk inn i en sesong hvor det fortsatt var restriksjoner. Dette skapte utfordringer for foreningens arbeid. VJJFF besluttet, på samme måte som i 2020 å la reiselivsbedriftene ha kortene lengre enn 1. mai for å sikre kortsalget også i år. Denne fleksibiliteten mener styret har vært viktig for å sikre kortinntektene til foreningen. Det bør også planlegges for dette i 2022.

Avslutning

Styret har ønsket å evaluere sesongen 2022. Dette for å sikre utvikling av driften av forpaktningen og bedre identifisere utfordringene som venter.

Foreningen har en rekke vedlikeholdsoppgaver foran seg som vil kreve planlegging og dugnadsarbeid. Både fisketrappene og hyttene har behov for vedlikehold. En hytte er revet, men det gjenstår fortsatt tiltak som bør iverksettes for å opprettholde en god logistikk for vaktene.

Foreningen må også vurdere hvordan man legger til rette for besøkende i elven. Både tiltak som søppeltømming, gapahuker, fiskehåver m.m må gjennomgås for å sikre en bedre tilrettelegging.

Uttaket av laks har en negativ tendens og da særlig antallet hunnlaks er svakt i elven. Nasjonalt er villaksen rødlistet. Foreningen må derfor vurdere hvordan man ønsker å imøtekomme denne tendensen og hvilke tiltak man mener vil være med på å bygge opp bestanden. Dette må skje i samarbeid med medlemmer, FEFO og myndigheter for å sikre faglig forsvarlighet og forankring blant medlemmer og fiskere i elven. På den måten kan slike tiltak gi effekt og bli vellykket.

Pukkellaksen vil også bli en del av forpaktningen av VJJFF. Det er viktig og fortsatt kurse foreningen og tilegne seg kompetanse om denne "nye" arten, slik at man kan forvalte elva på en god måte også i framtiden. Denne nye arten vil også for de kommende sesongene kreve en stor dugnadsinnsats av medlemmene, og vassdraget må derfor sikre at dette kan gjøres på en god og effektiv måte. Målet må være at vassdraget er ren for pukkellaks og at vi på den måten kan ivareta tradisjonene med fisket i vassdraget for lokalbefolkningen.

Styret må ansette nye medarbeidere, og legge til rette for kunnskapsoverføringer og ny kunnskap i foreningen. Dette gjøres i dag gjennom kursing av medlemmer og denne jobben må fortsette.

Foreningen har en god økonomi og økonomistyringen har gode muligheter for å bli bedre ettersom man får bedre oversikt over hva elvedriften krever av ressurser. VJJFF har også en stor medlemsmasse som bidrar godt til foreningen. Dette er viktig og styret må fortsette jobben med å legge til rette for våre medlemmer, slik medlemmene i fellesskap kan fortsette å utvikle og fornye Vestre Jakobselv jeger- og fiskeforening.

Styret vil takke alle som har bidratt denne sesongen for vassdraget. Innsatsen har vært eventyrlig og styret er svært takknemlig for all jobb som er gjort under årets fiskesesong.

For styret

Willy Pedersen
Styreleder

25. Okt 2021.

Litteraturliste

Miljødirektoratet 2021: "Forslag til handlingsplan mot pukkellaks" Tor Atle Mo, Henrik Hårdensson Berntsen, Eirik Frøiland, Eva B. Thorstad, Kjetil Hindar og Odd Terje Sandlund. <https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2021/april-2021/forslag-til-handlingsplan-mot-pukkellaks/>

Vedlegg nr 1: Rapport til NINA, ved Maja Arnekleiv

Innhold

Storflom	24
Pukkellaksuttak	24
METODE.....	24
LAKSETRAPP FØRSTE FOSSEN.....	24
BÅTKULPEN	24
ESPENSEN.....	25
HERMANNKULPEN.....	25
BRUKULPEN.....	26
LAKSKULPEN	26
NYKULPEN	27
RESULTAT FANGST.....	27
DUGNADSTIMER.....	27
Gytegroper pukkellaks	29
HERMANNKULPEN.....	29
NYKULPEN OG SVINGEN.....	29

Storflom

Flommer i juni 2021 skapte store endringer i elva, og fåtallet av kulpene var lite eller ikke endret.

Pukkellaksuttak

Metode

Før hvert uttak har elvevaktene foretatt drivtelling nedover elva med dykkerutstyr. Resultatet fra drivtellinga avgjør hvor uttaket skal være. I uttakene ble det brukt både garn, håv, not og fiskefelle. Garn ble brukt i båtkulpen, espensenkulpen, hermannkulpen, brukulpen og laksekulpen. Håv ble brukt i kummene i laksetrappa, og not ble brukt en gang i nykulpen. Fiskefelle designet av Rune Muladal ble satt ut nederst i hermannkulpen.

Laksetrapp første fossen

Laksetrappa var mest effektiv i uttaket av pukkellaks når været ble varmere. Det ble satt opp sperre ved øverste kulpen for å hindre videre oppvandring for pukkellaksen.

Atlanterhavslaks ble lempet i håv på oversiden av sperra. Dette var tøft for enkelte, og noen få overlevde ikke. Her må skaden vurderes opp mot mengden pukkellaks som ble tatt ut.

Foto: Maja Arnekleiv

Båtkulpen

Båtkulpen var noe utfordrende å dra garn gjennom, da det er mye stor stein i bunnen. Mye pukkellaks gikk under garnet.

Foto: Odd Lehto

Espensen

Espensenkulpen var utfordrende med strøm og store steiner, men også effektivt til uttak av pukkellaks. Garnet ble sluppet helt øverst i kulpen, så nærme stryket som mulig, og fløyt med strømmen nedover. Garn ble også satt opp nederst i kulpen. Flertallet av pukkellaksen sto øverst i kulpen hvor strømmen var sterkest.

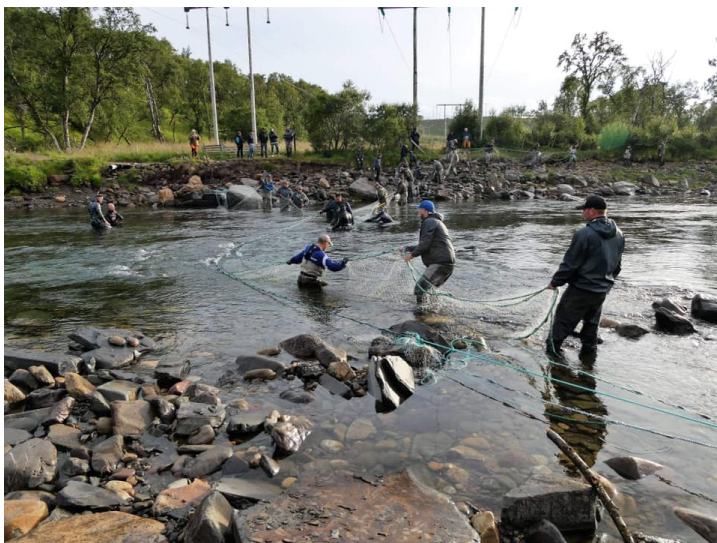

Foto: Odd Lehto

Hermannkulpen

Hermannkulpen var svært effektiv med uttak av garn, og klart den enkleste plassen. Flertallet av pukkellaks sto i en nedsenkning rett utenfor bålplassen på østsiden av elva. Det ble brukt dobbelt garn som ble sluppet så nærme stryket som mulig. Kulpen er langgrunn, og det var derfor enklere for folk å holde garnet som ble satt opp nederst i kulpen.

Det ble også satt opp fiskefelle med ledegjerde nederst i kulpen, men trolig for sent i sesongen. De første dagene med felle ble det fanget opp til 100 pukkellaks per dag, men det

avtok raskt, og de siste to ukene før den ble tatt vekk var det kun 0-5 pukkellaks per dag. Fella tok først bare pukkellaks, men tok også en del atlantehavslaks de siste ukene.

Foto: Odd Lehto

Brukulpen

Brukulpen ble forsøkt gjennomdratt med garn, men strømmen var for sterk, og forsøket mislyktes totalt.

Lakskulpen

Laksekulpen hadde mye pukkellaks gjennom hele sesongen, men også en del atlantehavslaks, særlig på slutten av juli/starten av august. I august ble det dratt garn gjennom nedre del av kulpen på to dugnader, med greit resultat.

Foto: Rune Muladal

Foto: Maja Arnekleiv

Nykulpen

Det ble dratt not gjennom nykulpen en gang, og det var en vellykket dugnad med rundt 800 pukkellaks.

Foto: Maja Arnekleiv

Resultat fangst

Tilførende excel dokument for pukkellaks uttak sommeren 2021 gir bedre oversikt over fangst.

Total fangst fra dugnader: **9886 stk**

Dugnadstimer

Stedsnavn:

BK	Båtkulpen
ES	Espensen
FF	Fiskefelle
HM	Hermannkulpen
LA	Laksekulpen
LT	Laksetrapp
NY	Nykulpen

Dugnadstimer pukkellaksuttak					
Dato	Navn/antall	Timer	Totalt dugnadstimer	Sted	Metode
03.jul	12	8	96	HM	Uttak garn
04.jul	6	2	12	LT	Uttak m/håv
05.jul	25	9	225	LT/HM	Uttak garn og håv
06.jul	15	5	75	LT	Uttak håv
07.jul	20	6	120	FF/HM	Fiskefelle + uttak laksetrapp
08.jul	25	8	200	FF/HM	Fiskefelle + uttak laksetrapp
09.jul	30	5	150	FF/HM	Fiskefelle + uttak laksetrapp
10.jul	5	4	20	FF/HM	Fiskefelle + uttak laksetrapp
11.jul	3	5	15	HM	Fiskefelle + dykking
12.jul	30	8	240	FF/FT/HM	Fiskefelle + uttak laksetrapp + uttak garn Hermannkulpen
13.jul	20	5	100	HM/NY	Fiskefelle + uttak laksetrapp + not-drag i nykulpen
14.jul	40	7	280	FF/HM/BK	Fiskefelle + uttak laksetrapp + garn båtkulpen
15.jul	30	3	90	FF/HM	Fiskefelle + uttak laksetrapp
16.jul	2	2	4	FF	Fiskefelle
20.jul	25	5	125	HM	Garn + dykking
21.jul	3	2	6	FF	Fiskefelle
23.jul	4	5	20	FF	Fiskefelle + forberedelse av garn
25.jul	25	8	200	ES	Garn + dykking
27.jul	20	6	120	BK	Garn
28.jul	5	4	20	FF/LT	Fiskefelle + uttak laksetrapp
29.jul	1	4	4	LT	Uttak laksetrapp
31.jul	3	3	9		Drivtelling
01.aug	30	3	90	ES	Garn
02.aug	3	4	12	LT	Uttak laksetrapp
03.aug	3	4	12	LT	Uttak laksetrapp
05.aug	3	5	15	LT	Uttak laksetrapp + dykking
06.aug	4	1	4	LT	Uttak laksetrapp
07.aug	3	3	9	LT/HM	Uttak laksetrapp + uttak Hermannkulpen
08.aug	3	3	9	LT/HM	Uttak laksetrapp + uttak Hermannkulpen
09.aug	5	5	25	LT/HM	Uttak laksetrapp + uttak Hermannkulpen
10.aug	7	5	35	LT/HM	Uttak laksetrapp + uttak Hermannkulpen + dykking
11.aug	2	3	6	LT	Uttak laksetrapp
12.aug	3	3	9	LA	Uttak laksekulpen
15.aug	5	4	20	LA	Uttak laksekulpen
Sum	420	157	2377		

Resultat fra dugnader: **2377 timer**
Estimert dugnadskostnad ved 300kr/time: **713 100 kr**

Gytegroper pukkellaks

Gytinga hos pukkellaksen startet trolig i uke 31-32

Hermannkulpen

Det var tydelig gyteområde nederst i hermannkulpen, på grunna.

Nykulpen og svingen

Store mengder pukkellaks sto nederst i laksekulpen, og langs muren for å gyte.

Vedlegg nr 2: Midtveisevaluering Vestre Jakobselv 25.7.2021

Notat 26.7.2021:

Midtveisevaluering Vestre Jakobselv 25.7.2021

Vestre Jakobselv Jeger- og Fiskeforening har gjennomført midtveisevalueringer så langt for sesongen. Dette viser lavere gytebestandsmål får årets sesong, enn hva vi har hatt tidligere.

Fangsttallene har vi fulgt nøye gjennom hele sesongen og så langt og det de lavere enn hva de har vært tidligere. For "normal år" oppnår vi ved beregningene i skjema et gytebestandsmål på 82% i 2021. Vi hadde i 2020 over 100 prosent.

Vi innførte allerede 9.7 nye begrensinger i elva, jf. E-post sendt FEFO 8.7. Begrensingene er:

1. det kun tillat å slakte/ta en atleterhavs laks per døgn. Baglimit 1 laks per dag.
2. all holaks over 70 cm skal settes ut. All hanlaks over 70 cm anbefales å settes ut.
3. det er kun tillatt å ta/slakte til sammen 15 laks hele sesongen.

Tidligere har man hatt anledning til å fiske tre laks per døgn og et ubegrenset antall i sesongen. Vi ønsker å videreføre disse tiltakene ut sesongen.

Videre mener vi det er flere forklaringer til lav måloppnåelse i vår elv, sammenliknet med tidligere sesongen. Dette har etter vår vurdering hovedsakelig sin forklaring i kald elv, mye åte i fjorden, redusert fisketrykk og pukkellaks invasjonen.

Kald elv, tellinger og åte i fjorden

Vi har jevnlig gjennomført dykking i elven og har tellinger. 25.7 var siste telling og det viste en markant økning i antallet laks som var i elven. Estimater for elven, fra 1. Fossen til munning var om lag 690 laks et strekke på om lag 2,2 km. I all hovedsak laks over to kilo. Tallene fra tellingene tidligere i sesongen har vært svært usikre da, antallet Pukkellaks i kulpene har gjort det tilnærmet umulig å se all fisken i kulpene. Sist telling

har vært enklere da man har tatt ut over 7000 pukkellaks og at pukkellaksen har samlet seg langs bunn og står tettere i stim.

Oppgangen har vært noe dager senere i hva det var i 2020. Vi tror dette skyldes det kalde vannet i elven og vi forventer større innsig, men også større gjennomgang i trappene dagene framover. Det er lovt varmere vær og erfaring tilsier at dette vil gjøre at laksen igjen begynner å vandre.

Vandringen i elven har vi overvåket med fisketeller i 1. Og 3. Fossen. Fisketelleren i 3. Fossen er operativ, telleren i 1. Fossen er fjernet og trappene er stengt. Dette fordi fisketrappen i 1. Fossen fungerer som fiskefelle. Det er tatt ut tusentalls pukkellaks fra fisketrappene og vi venter at det også vil gå flere tusen pukkellaks i trappene etter som temperaturen i vannet vil øke utover kommende uke. Vi venter også at atlantehavslaksen (at.laks) vil gå sammen med pukkellaksen når temperaturen stiger, men vi vil mangle tallene fra fisketelleren i år pga pukkellaksuttakene i trappen.

VJJFF har også opplevd tidligere at laksen har hatt sen oppgang i elven, når det har vært mye åte i fjorden. Dette er også tilfellet i år. Vi har ikke data som støtter dette, men det er hypotese som deles av flere. Fangstene i sjø viser at tilgangen til mat til laksen, både pukkellaks og atlantehavslaks er god.

Redusert fisketrykk

VJJFF har solgt som normalt sitt forhåndssalg av fiskekort, og vi forventet et økt fisketrykk etter som Tanavassdraget er stengt. Dette har ikke slått til og vi har svært lavt fisketrykk i elven så langt i sesongen. Det er tre faktorer her som vi mener påvirker dette: kaldt vær, sen og stor flom og pukkellaksen. Den viktigste årsaken er pukkellaksen. Elven er ikke attraktiv for fiske da man i praksis ikke har kunne fanget at.laks. Eksempler på dette er Lakselvkulpen som normalt fiskes kontinuerlig hele juli og halve august. Denne kulpen har hatt et svært lavt fisketrykk. Grunnen til dette er at det i perioder har vært estimert over 1500 pukkellaks i kulpen. Fisket etter at.laks er dermed svært vanskelig (om ikke umulig) og fiskere har gitt opp og har isteden ønsket å fiske pukkellaks. Det er fanget over 1000 pukkellaks på stang per dags dato i elva. Kombinasjon med færre fiskere og fiskerne som har fisket etter pukkellaks i all hovedsak, kan være hovedårsaken til de svake resultatene for gytebestandsmålene.

Pukkellaksinvasjonen

Slik vi vurderer det har pukkellaksinvasjonen påvirket elven hva angår fisketrykk, fangsttall og registreringer. Fisketrappene i 1. Fossen har vært stengt, likevel fanges det laks over fossene, da det gikk laks før trappene ble stengt og tellerne ble satt ut. Fisketrykket oppover i elven er også svært lavt, dette fordi vi har stengt trappen nede i elven og fordi kaldt vann de siste ukene har gjort at laksen ikke har vandret videre opp i elven. Fiskerne følger fisken og fisketrykket har derfor også vært lavt over fossene.

VJJFF har fisket aktivt med garn etter pukkellaks og vi har i de siste runde fått flere at.laks under uttak. Dette er selvsagt positivt og vi har avsluttet uttaket av pukkellaks i enkelte kulper fordi det står "for mye" at.laks i disse kulpene.

Vi estimerer at det fortsatt er et sted mellom to til tre tusen pukkellaks i elven og vi vil fortsette uttaket så lenge de er samlet i kulpene i stimer.

Konklusjon

VJJFF vil fra vårt hold konkludere med at tilstanden i elven for at.laks er tilnærmet normal. Vi er i en periode med svakere fangsttall enn toppårene før og etter 2017, noe som er forventet. Sist telling i elven viser at det vandrer opp et stadig større antall laks og at faste kulper fylles med at.laks klar til å starte vandringene høyere opp i elven. Derfor mener vi at sen oppgang, i kombinasjon med lavt fisketrykk og det høye antallet pukkellaks har gjort at fangsttallene for Vestre Jakobselv er lavere enn forventet per 25.7. Vi vil likevel videreføre fangstrestriksjonene innført 9.7 ut sesongen og fortsette overvåkingen av elven slik at man kan gjøre tiltak om nødvendig.

Mvh
Willy Pedersen
Styreleder
VJJFF